

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ, a lap szellemi részét illető közlemények az ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ czímnzendők. A hirdetési díj szabályzatról a kiadó hivatal ad felvilágosítást.

Szerkesztő bizottság: elnök **Dr. Berde Áron**; **Girsik János**, **Szabó Sámuel**, **Vörös Sándor**, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Havi emlékeztető: Szeptember. — A kalászos növények gyomainak ismertetése és irtása. Nagy Jenő. — Az időjárásról. i. s. — Kertészeti szakosztályunk kérése kiállítási ügyben. — Egyleti mozgalmak: Vál. ül. július 25-ről. — Egyveleg: Meghívás. Időleges kiállítások sorrendje. Meghívás. Örvendetes hír. Poland-China sertés Gözekével való próba-szántás. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések.

Havi emlékeztető. Szeptember.

Ház- és udvar. Cséplés folytatva bevégezendő. Gabonarostálás megkezdetik; vetőmagul, eladásra és házi fogyasztásra szükséges gabonamennyiséget külön-külön kell elhelyezni.

Jászlak rendbe hozatnak. Minden építés és épületjavítás megszűnik.

Törökbuzakások (górék) kijavítandók.

Szántóföld. Az őszi vetés megkezdetik. Példabeszéd, hogy kinek hiszszonynapra nincs zöld vetése, az nem jó gazda.

Köles, muhartakarmány és törökbuza-tarlók feltöretnek. Burgonyát kiszedjük. Törökbuza-töréshez beszállításhoz egész erővel fogunk.

Törökbuszszár levágandó. Az éretlen törökbuszacsovek az érettektől elkülöntendők.

A termett tök fagymentes helyre hozandó.

Zöld trágyának vetett növények, lehengerezés után, alászántatnak.

Rét és kaszáló A sarjut lekaszáltatjuk és gondosan megszáritva, felgyűjtjük. Ha a nagy harmat teljes megszáradását akadályozná, árpaszalmával felrázva, kazalba vagy boglyába rakható.

Luczernát, baltaczimet, angol perjét mesterséges kaszálóknak e hó elejével tisztán, minden védnövény nélkül elvethetjük; száraztekvésű talajon az őszivetés sokkal előnyösebb a tavaszinál.

A luczerna 3—4-ik kaszálásának ideje bekövetkezik, mielőtt a dér lefagyasztaná.

Fűz, nyár, kőris, éger, szilva leveles galyai télitakarmányozásra most botoltatnak le.

Évelő réteken mindentéle giz-gaz bojtortán, lapu, giliczetövis irtása megkezdhető.

Allattenyésztés. Jármas ökrök már istállóra szorulnak.

Száraz időben gulya, ménés a réteken, kaszálókon és a

törökbuza-tarlókon jól érzi magát.

E hónap végén a bikák a tehéngulyától elkülönítettnek; ugyanezen időben bekövetkezik a csikóválasztás. Választáskor a csikók elegendő zabbal, zabos bükkönnyel vagy luczernával elemeztenek. Tiszta fekhely és vakarás el ne maradjon. Tavaszkor fedezett kanczák egyenként próbamén alá bocsátandók, hogy vemhességük megállapíthatassék.

Minden fogatlan vagy hibás juh kiveretik és eladásra kerül. Kiméletes mustrálás a tenyésztőnek érzékeny hárt okozhat.

A juhok tejelése megszűnik. A kosok némi abrakban részesülnek, hogy üzetés idején jó erőben legyenek, hasonlóan a kanok, mielőtt a koczák közé bocsátatnak, naponta kétszer törökbuza-adagban részesülnek, mely élelmezés az egész működési időre kiterjed.

A kanoknak agyaruk kitördeltetik, mielőtt a koczák közé bocsátatnak, nehogy egymással tusakodva, veszélyes sérüléseket okozzanak.

Szőlő. A harmadik, esetleg negyedik vagyis lágyszemre kapálást végrehajtjuk. A madarakat csőrgetéssel és lövéssel ijesztgetjük, kivált a kora reggeli és estéli órákban, mert ilyenkor leginkább keresik a szőlőket. Ha a gerezdek rothadni kezdenek, a hibásak lehetőségig eltávolítandók.

Pincze. A szüretelő edények u. m. kádak, puttonok, hordók, sajtó stb. pontosan megvizsgálandók és előkészítendőek; dohos és penészes hordónak legbiztosabb gyógyszere a fejsze és tűz; az új hordókat elebb kiforrázzuk, azután tiszta vízzel minden 3—4 napban megtöltve, addig áztatjuk, míg a víz teljesen szintelen marad benne, 14 napi áztatás többnyire elegendő; új hordóba csak is mustot teszünk, ó-bornak mindig már használt hordót adjunk, különben szint vált és fanyar izzt kap.

Gyümölcsös. Az őszi gyümölcs legnagyobb része most érik, mit úgy tudunk meg biztosan, ha a gyümölcsöt a fán száránál fogva megsavarva, a fától könnyen elválik, akkor biztosak lehetünk arról, hogy a gyümölcs meg van érve. Ekkor a gyümölcsöt egyenként gondosan le kell szedezni és száraz, szellős helyre elrakni. Elhelyezés előtt szükséges a gyümölcsöt rakásba rakni

és úgy hagyni, míg egészen ki nem izzadt; ha ez megtörtént, a gyümölcsöt egyenként jól megtörölgetjük és úgy rakjuk el; így kezelve tovább eláll, romlás nélkül.

Az elpusztult gyümölcsfák gondosan eltávolítandók. Az őszi gyümölcsfaültetéshez a gödrök kiásandók és ha a föld rosz minőségű volna, javítani kell jó föld hozzá keverésével.

Faiskola. Cseresznye, szilva, dió magvetésre a vetőiskolát felásatjuk és ágyásokra osztjuk. Ha a vető iskola talajában vagy közelségében nagyon sok egér lenne, szükséges a vetendő magvakat hamuval keverni vagy mészvízbe áztatni és csak azután elvetni, mivel így az egerek nem szívesen nyulnak hozzá. Faiskolai fontos teendő e hónapban a feltározás; különös gondot kell fordítani az eladandó fák mennyiségének pontos megállítására.

Konyhakert. Legfőbb teendőink e hónapban a veteménymagnak szedése, tisztogatása és osztályozása, ha mindez megtörtént, a mag száraz és szellős helyre elteendő. Különös gondot kell a gyomirtásra is fordítani és nem szabad engedni, hogy magozzék, hanem ezelőtt ki kell gyomláltatni vagy kapáltatni.

A spárgaágak kapálására és tisztántartására kiváló gondot kell fordítani. Ha a spárga bogyói egészen pirosak, azok magvait azonnal el lehet vetni vagy pedig ki kell mosatni, szárasztani és így még ősszel vagy tavasszal elvetni.

A borsó és paszulytól felszabadult ágyások trágyázását és felását végeztessük el és azokba spenót, murek, petrezselyem, tarlórépa vethető vagy pedig téli salátát ültethetünk. Az eperültetés és ujtásnak most van az ideje. Az ágyások körülszegélyezését számóca, bécsi csombord, zisóp, párhagyma és zsályával most kell megtenni. A czeller utolsó kapálása, levelezése és a felső gyökereitől való tisztításának most az ideje. A keverék trágyadombok megforgatását és ha száraz, megöntözését nem kell elmulasztani. A teletű kamrák és pinczékbe homokot kell hordani a vetemény elrakásához. Száraz molhát és faleveleket kell gyűjteni a növények elrakása és csomagolásához, hogy annak idején készletben legyen.

Diszkert. A virágmagvak gyűjtése folytatattatik. Azon nyári virágágyások, a melyben a virágok elfonnyadtak, felásandók és a virághagymák elültetésére előkészítendők. Vethető még ezen virágágyásokba *Delphinium*, vagy ültethető *Viola tricolor*, *Silene* stb. Korai hagymás növények u. m. Jácint, Tacett, Narciss, Tulipán stb. hagymái beszerzendők és korai tenyésztés végett cserepekbe ültetve, a földbe el kell azokat 1–2 láb mélyre ásni. A magról nevelt évelő növények kiültetése és a virágtövek szétosztása folytatattatik. A hónapos és a legtöbb nemes rózsafajt dugványozás vagy homlitás által szaporíthatjuk. Az alvó rügyre szemzett és kihajtott rozsák visszacsipetnek, hogy az alvó rügyek megerősödjenek.

Méhészet. Ha a nyár folytán jól megfigyeltük, hogy mely méhkasaink voltak legélénkebbek és megjegyeztük, hogy melyek birnak friss királynővel, most már könnyen megválaszthatjuk a megtartandókat, betelelendőket; hozzá járul ehhez, hogy a kiválasztottak kellő népesek legyenek és hogy legalább 9–12 kiló mézzel birjanak, a mellyel áttelelni képesek lesznek. Tulságosan kövér kasokat nem czélszerű teletetni; ilyeneknek mézét elárusítjuk, méhét pedig valamely életrevaló kevésbé népessele egyesítjük.

A 9–12 kilónál kevesebb táplálékkal bíró, különben elég népes családokat e hó első felében látjuk el kellő mennyiségű mézzel, még pedig lehető kevésszer és ilyenkor nagyobb adagokat nyújtva, hogy a királyné fiasításra ne ingereltessék. A méz tisztaságára erősen ügyeljünk és a mennyire csak lehet, nyár elején gyűjtött akác- vagy hársmezzel segítsük méheinket. Az etetést semmi esetre se halasszuk későbbre, mert ekkor gyakran nem képesek a méhek a sejteket befedelezni, az megsavanyodik és tavaszfelé hasmenést okoz; e miatt méheink aztán pusztulni szoktak.

Arra is ügyeljünk, hogy a *hárlálfeszenđer* (*Ache-ronia atropos*) ne férközhessék kaptárainkhoz, mert nagy méz-

tolvaj és pusztító, ez okból a röplyuk lehet ugyan 3–4 centimeter hosszú, de magasabb ne legyen, mint a hol egy méh akadály nélkül ki s be járhat.

Erdészet. Csekély kivétellel ugyanazon teendők fordulnak elő, mint augusztus havában: a főhasználat szünetel, a mellékhasználat a szárazfák kijelelésére szorítkozik. Csupán az erdővédelemnél fordul elő nagyobb teendő, hol a mult haviakon kívül, a fatolvajlásokra is nagyobb gond lesz fordítandó. A vadászate hónapban a szarvas-, däm- és öztehen, fajdkakas és fajdjercze kivételével, minden másnemű vadra ki-terjeszhető.

A kalászos növények gyomainak ismertetése és irtása.

(Folytatás.)

2. **Vetési konkoly.** *Agrostemma githago*. — Az egyéves növények közé soroztatik, alacsony hőmérsékletnél már csirázni kezd és leveleket hoz, ennél fogva előfordul ezen gyom úgy az őszi, mint a tavaszi vetések között, mely utóbbi esetben őszi vetéseinkkel együtt kitelel. Leginkább felismerhető épszélü szőrölt lándzsás leveleiről; virágai pirosak, minden szírom három kék erezzel; a porodák kék színűek; a szirmok befelé elhalványodók; az öt kehelyfog a szirmok közt hosszan kinyulik. Magva fekete, szegletes bibircsós. Szára felálló, erős 30–40 cm. magas.

Magva a gabnával megörölve a lisztet kesernyessé, mérgeossé teszi, s legtöbbszőr hányási ingereket okoz.

Irtását már a vetés előtt gondos rostálás által eszközöljük. Ha azonban — a mi nagyon valószínű — így nem ériük el teljesen a czélt, mert egyes nagyobb konkoly magvak részint nagyságuk, részint érdeségük miatt ki nem választathók: főkép tavasszal szorgalmas gyomlálással igyekezzünk kipótolni a rostálás hiányait, mely munkát gyermekek által is sikerrel végeztethetünk. Nem mulasztatom el gazdáink élénk figyelmébe ajánlani, hogy e két irtási mód egybevetése által lehet legsikeresebben e gyomot kipusztítani, mert magában véve egyik sem vezet biztos eredményre.

A bükkönynél, ha ezt magnyérés czéljából termeljük különösen figyeljünk, hogy konkolyos magot ne vessünk, mert ez által a konkolynak szaporodását igen elősegítjük, ugyanis: a bükköny magvából ennek magvát kirostálni, sem kikélese után gyomlálni nem lehet; magva pedig a bükköny magvával érik; éppen ezért jól meg kell vizsgálnunk a magnak vetendő bükkönnyt és ha konkoly szemeket találunk benne, fordítsuk azt inkább takarmánytermelésre, mintsem ez ártalmas gyommal kevert bükköny magot nyerjünk.

A konkoly főképen a buzában és rozsban fordul elő.

3. **Kakastaréj.** *Rhinantus crista galli*. — Egy éves gyom. Levelei hosszudak lándzsás alakúak; a korolla felső és alsó ajaka majdnem párhuzamosan előre néző, miért is toraka zárt.

A kakastaréj egyike a legveszedelmesebb gyomoknak, kivált homokos talajon. Ártalmas különösen azért, mert rendkívül gyorsan szaporodik elannyira, hogy néha az egész gabna-termést teljesen tönkre teszi, s minthogy előbb érik mint a rozs,

s ugyanazon láperőt fogyasztja mint ez: akadályozza annak megfejlődését. Rendkívül veszélyes már csak azért is, mert magva megérés után elpattogva önmagát veti el s éppen ezen körülmény magyarázza meg annyira gyors elszaporodását.

Kiirtásának két módja van t. i. vagy virágzaskor a rozsnak virágzása előtt kaszáltatik le zölden, vagy azon talaj, melyen már igen elszaporodott e gyom, oly módon szántatik fel, mint rozs alá szoktuk azt tenni, s aztán ősszel megboronáltatik; tavasszal ismét megjelenik e gyom s midőn az 4—6" magasságot elért, lehető mélyen szántassék alá s vettessék el tavaszival a föld; ha ezen tavaszi kapás, annál jobb; ezen eljárást követve megszabadulunk ez ártalmas gyomtól.

Gyomlálás általi irtása is célra vezet az esetben, ha még tulságosan nem szaporodott el, hanem csak szórványosan mutatkozik vetéseinkben. E gaznövény gyomlálására inkább gyermekek alkalmazandók, mivel a felnőttek eltiprás által rendszerint több kárt tesznek a vetésben.

4. **Vetési a r a n y v i r á g.** *Chrysanthemum segetum.* — Egy éves gaznövény. Sugára sárga, alsó levele elől három hasábu; szárlevelei szives aljjal szárölelők, szálas lándzsások.

Előfordul ugy az őszi, mint a tavaszi vetésekben. Némely vidéken különösen három nyomású gazdaságokban gyakran oly nagy mérvben lép fel, hogy a műveleti növényeket nem ritkán teljesen elnyomja. Ha egyszer elhatalmosodott, kiirtása igen nagy gondot okoz a gazdának. Legbiztosabban szabadulunk meg tőle, ha az általa ellepített területet tiszta ugarnak hagyva, gondos megmivelés mint mély szántás és boronálásban részesítjük. Kiirtása eszközölhető még az általuk ellepített területnek erős márgázása által is.

Gyökeres kiirtása azonban mégis csak azon esetben érhető el, ha a környékbeli gazdákkal egyesülve lépünk fel ellene, mert ha a szomszéd földben ezen gyom kiirtása tekintetében mi sem tétetik, azok rövid idő alatt elterjednek az eddig tőlük tiszta földeken is.

5. **Buzavirág csükküllő.** *Centaurea cyanus.* — Két éves növény lévén különösen őszi vetéseinkben fordul elő. Igen szép vadvirág 1—2 láb magas szárral. Ágas lándzsás levelei közül az alsók szárnyaltak és fogasak, a felsők épszélűek. Virága igen szép kékszinű, melyből timsóval kezelve gyönyörű világos kék festék nyerhető. Magtokja apró, érdes pikkelyekkel borított. Magva kicsiny hengerded kékes-vörös színnel.

E gyomnak magva igen könnyen eltávolítható a gabnából; épp ezért ne mulassza el egy gazda sem tőle lehetőleg jól megtisztított magot vetni, mert kiirtása fölötté nehéz a magvak nagy csiraképessége miatt, mely évekig képes várni a kedvező alkalomra, hogy életműködését megkezdje. Csiraképességét a trágyába kerülve is nehezen veszíti el, éppen ezért óvakodjunk földeink javításánál teljesen friss trágyát alkalmazni, annyival inkább, mert ha a szemben nem nagy mennyiségben fordul is elő, de annál inkább a szalmában, s ugy a trágyába kerülése megakadályozhatlan. Ugyiszintén megtörténik, hogy magja a szalma közül takarás alkalmával a szántóföldön kipereg.

Ősszel már mutatkozáva a vetések között, gyomlálás által célszerűen irtható, azonban ez nagyban nem mindig kivi-

hető. Igyekezzünk tehát kapásnövények termesztése és jó szántás által pusztítani. Azonban rendszerint még ez sem elég a tökéletes kiirtásra, mert a leggondosabb trágyakezelés mellett is megtörténik, hogy csiraképes magvak kerülnek szántóföldeinkre; továbbá azon magvak, melyek kiperegvén, szántás alkalmával oly mélyre levetetnek a talajba, hogy csirázási működésüket meg nem kezdhetik, szintén évekig megtartják csiraképességüket s egy későbbi szántás által nekik megfelelő felszínre hozatván, ki fognak kelni, s tenyészesüket folytatják; ilyenformán földjeink mintegy tárházát képezik ezen veszélyes gyommagvaknak. Hogy tehát tovább terjedésének lehetőleg gátat vessünk, a minden őszen kipergő magot ne szántuk alá, hanem sekélyen barázdoljuk fel földeinket, s aztán boronával járassuk meg, hogy az így megporhanyított földben minél előbb csirázni kezdjen, s dús növekedésnek induljon e gyom, s miután ez bekövetkezett, szántuk jó mélyen alá. Ha ezen eljárást alkalmazzuk, fogja törekvésünket siker koronázni.

6. **Borzasbabó vagy gombbibe.** *Vicia hirsuta.* — Egy éves nyári gyom; kocsánya 2—6 viratu, s legalább kétszer hosszabb a viratnál.

Leginkább kötött talajon fordul elő, némely évben oly csekély mennyiségben, hogy alig érdemel említést, más évben ellenben oly dúsan tenyészik, hogy igen sok esetben a talajt teljesen elborítja, több tért foglalván el, mint a rajta levő kultivált növény. Magvát nehéz a gabonából kiválasztani, veszedelmessége még főleg abban nyilvánul, hogy kapaszkodó természeténél fogva a mellette levő gabnát teljesen körülfontván, annak megdőlését okozza. Mihelyt vetéseink között észreveszszük, s még nagyon elszaporodva nincs, tüstént kezdjük el irtását, a mit sorvetésnél lókapával, más esetben pedig gyomlálás által eszközölhetünk. Különösen ügyelnünk kell arra, hogy magvai be ne érjenek, mert ez esetben hüvelye megszáradva felnyílik s a magvak a földre peregnek és a talajban csiraképességüket igen sokáig megtartják. Ha mégis minden igyekezetünk daczára a gabnaszemek közt előfordul, gondos rostálás által igyekezzünk eltávolítani.

Egyébiránt a szalmában igen jó takarmány, magva tengerivel vagy zabbal megdarálva jó lótakarmányt szolgáltat, azonban ügyeljünk arra mindig, hogy csakis megdarálva adjuk állatainknak, mert a gyomorba jutva sem veszti el csiraképességét, s így a trágyába kerülve, hol szintén sokáig megtartja életerejét, könnyen kivihetjük szántóföldeinkre. Ugyanezen okból óvakodjunk más magvakkal keverve a baromfiaknak adni, de ha mégis egészben, s nem darálva etetnénk föl, akkor az ezt megemésztő állat ürülékét a kompost trágyához hordassuk, hol félévig hagyva elveszti csiraképességét. Szintén óvakodjunk e gyom polyvájának, — mely takarmányul szintén használható — a szántóföldön való etetésétől, mert magvai kihullva nagyon elterjedhet.

A borzasbabó daczára, hogy egy éves nyári gyom, mindazáltal kiválólag az őszi vetésekben, s ugy a buzában, mint a rozsban fordul elő.

Az időjárásról.

„Az idő a gazda“ szoktuk mondani, s valóban e közmondás sok igazságot rejt magában. Hiába tervezgetünk, rendelkezünk a jövő napra, ha az idő megváltozik — tervünk dugába dől. Mert kinek sem áll érdekében olyan munkát végezni, mely az idő megváltozásával értékéből veszítve, vagy egészen tönkremenne; sőt minden józan gondolkodású gazdának minden törekvése oda kell hogy irányuljon, hogy minden gazdasági munkát az arra legkedvezőbb időben hajtsa végre s magát az időjárás meglepetéseitől, káros hatásától lehetőleg távol tartsa vagy biztosítsa.

Ezért kísérték már a régi korban oly élénk figyelemmel az időjárás menetét elődeink; ezért tanulmányozták az időjárás változásait, előjeleit, s innen van, hogy úgy a régi, mint a mostani korban oly mohón kapunk az időjósokat.

Néhány szóban arról kívánok itt szólni, hogy minő értéket tulajdonítson a gazda ezen időjósolatoknak.

Népünk megszokta már a kalendáriumot, mint az időjósolatok könyvét tekinteni, ez az ő bibliája, melyben a száz éves jövőndő mondó szépen versekbe szedi neki a bekövetkező csapásokat, égháborút, sáska pusztítást, fagyot, jégesőt stb., s ugyan kevesen vannak, kik ezt neki — el nem hiszik.

De lássuk mi alapjuk van eme jóslatoknak? — Semmi, bátran elmondhatjuk, mert az időt hónapokkal előbb megjósolni, a lehetetlenségek közé tartozik, s nagyon kell annak ismerni egész Európa időjárás térképét, ki csak napokkal előbb akar némi biztonsággal jóslatot tenni. Annál kevésbé lehet azt előre megmondani, hogy jó vagy rossz esztendőt várható a gazda. Az előzményekből azonban, a vetések állásából természetesen, mindig vonhatunk — még pedig nem vaktában — következtetéseket az eredményre.

Azóta, hogy a fehér ló beléből, s a csillagokból megszűntek az időt (esztendőt) előre megjósolni — a tudomány sokat haladt; eszközöket fedeztek fel, melyekkel meglehet mérni a levegőnek súlyát (nyomását), hőfokát, nedvtartalmát, a párák feszerejét stb., sőt nem csak észlelni tudunk pontosabban és részletesebben; de észleleteinket a villa ny segítségével egy néhány perc alatt a világ másik végére is küldhetjük, s viszont módunkban van közvetlen a tenger partjairól, s a földgömb sarkai felől ép oly gyors s megbízható értesítéseket szerezni, mert minden állam igyekezett u. n. időjelző állomásokat felállítani és pedig a földművelés érdekében a gazdák hasznára, szolgálatára.

Sőt tovább mentek, egész Európa területéről megkésztik minden nap az időváltozási térképet, — s azután jósolnak. Nagyon természetes, hogy habár e jóslatok sem teljesülnek be mindig, mindazonáltal sokkal biztosabb alapon nyugszanak, mint a régiek vagy a kalendárium légből kapott nemü adatai.

Kétségkívül az időjárásnak szakadatlan szemmel tartása s feljegyzése alapján bizonyos előzményeknek mindig ugyanazon következménye lesz — azt fogjuk tapasztalni s e tekintetben az u. n. jósnapoknak pl. fekete karácsony, fehér husvét, mindig meg van a maga értékek.

Az is elvitázhatlán dolog, hogy a légköri változások befolyást gyakorolnak külsőn az emberi, s állati szervezetre; de a kinek még egy tyu kszeme van, az ne érezze magát feljogosítva időt jósolni, talán egy egész évvel előtte jósolni meg az időt egy ország számára, melynek domborzati viszonyai, növényzete, szomszédossága, sokszor oly változatosak, hogy már magok a helyi viszonyok is idézhetnek elő változásokat a légürben.

Ha valakinek érdekében, s módjában áll az időjárás jelenségeket megfigyelni: a gazda az. Nálánál senki jobban nem ismerheti egy vidék esőzési, melegségi, légjáratí viszonyait, senki jobban meg nem örökíti emlékezetében a vészes napokat, mint ő; a kit az elemi csapások sokszor oly közel találhatnak.

Azért írom e sorokat gazdatársaim, hogy apáink példáján okulva, tanuljunk ismerni a d o t t viszonyok között az időjárását, ne bizzunk sokat a kalendárium jóslataiba, ne bizzunk erősen a jó időbe, mert az olyan, mint a szép asszony mosolygása, soha se lehet tudni, hogy meddig tart; hanem igyekezzünk minél több tapasztalatot gyűjteni, fűzzük hozzá az apáinkét is, legyünk óvatosak és takarékosak az „idő dolgaiban“ is, mert az angol, a világnak ez a praktikus eszű népe azt tartja: „az idő pénz“. Azután kövessük az amerikaiak példáját is, s méltassuk ezután több figyelemre az érdekünkben felállított központi időjósoló állomás adatait, s akasszuk a szegre régi elvünket: hogy ne hiáj a németnek sógor! annak is előbb lehet hinni, mint az időnek, mely megcsal, midőn nem is álmodjuk, s eléjük kerül, midőn nem is várjuk. Gazda! jó időben ébren légy, s a rosszban is hasznos dolgot cselekedj! Ne pazarold pénzedet el hiába való dolgokra, s mindent a maga idejében végezz, ekkor lesz legjobb barátja ömagadnak!

—i—s.

Kertészeti szakosztályunk kérése kiállítási ügyben.

Alóliert elnökség tudomására kívánja hozni az erdélyrészi ügytársaknak, miszerint szakosztályunk elhatározta ez ország-részben termelt téli gyümölcsöknek az okt. 15—31-ig terjedő gyümölcs-kiállításon való kollektív bemutatását. S hogy ez óhajtsanak elég tétethessék, azon tiszteletteljes kéréssel járunk egyesületünk területén gyümölcsészkedő ügytársainkhoz, hogy szépen fejlett alma-körte gyümölcseiből 5—6 példányt hozzánk beküldeni sziveskedjenek. Ha azonban némely drágábbnak tartott fajtából több nem juthatna 2—3 drbbal is megelégszünk egy-egy féleből.

A beküldés idejéül okt. 5—10-két tüzzük ki, hogy még nekünk is legyen pár napunk, a begyűlt anyag rendezésére. Tájékoztatás végett kérjük a t. résztvenni szándékozókat, hogy a kiállítandó gyümölcseiket szeptember 15-ig az erd. gazd. egyesület titkári hivatalánál bejelenteni sziveskedjenek.

A küldeményt a mennyiben lehetséges helyes megnevezéssel gondosan csomagolva kérjük, hogy sérülésnek annál kevésbé tétethessék ki.

Nagyon óhajtanók, s tiszteletteljesen kérjük is, hogy ha-

zarészünk minden zugából járuljanak ügyfeleink e gyűjteményes kiállításunkhoz!

S különösen kérjük egyebek mellett Fogaras vidékéről a Muntineszket, havasi fürtöst és Erdélyi fűszer almát = Schmecketert; Mádáról a „Mádai kormost; Décséről — Bethlen mellől — a „décsei renetet“; Kispál Gábor és Jánostól a rőzsapárist; Maroszákról a Lokodi, Zöld, maroszáki piros párizs, legszebb páris, Markodi nőzsér almát, Aranyosszákról a Káposzta almát; Beszterce vidékéről Vályi Elek és Szeremlei úgytársak útján a Windaut, György almát, Pázmánt vagy Török muskatályt, jeges tángyért; Gyógy vidékéről, Jakab Móza lelkész ur által piros és csikos gyógyit; a batult és pónyikot pedig legalább félliter vékányi mennyiségben Nagy-Egyedről, Fejérvár, Déva és Deés környékéről, Székely-Kereszturrol, s a Szilágyságból, s egyebeket pedig, s ugy szintén ezeket is főnebb jelzett (5—6 példány) mennyiségben mindenünnen. A beküldés kis költségét résztvenni óhajtó úgytársaink sziveskedjenek hordozni, az innen való felküldés terhe az egyletet illetendi.

Megjegyezni kívánjuk, hogy e gyűjteményes kiállításban minden résztvevő úgytársunk becses neve figurálni fog.

Érzi elnökségünk, hogy nagy dolgot vállalt magára, meg lévén azonban győződve affelől, hogy munkájában készségesen segíteni fogják az erdélyrészi kiváló úgytársak: biztos reménnyel néz a siker elé, mely hogy teljesüljön, lelkünköl óhajtuk, s kérjük ismételtlen a már többször is tapasztalt szives támogatást, közreműködést!

Kolozsvárt, 1885. aug. 29-én.

A kertészeti-gyümölcsészeti szakosztály nevében:

Id. Bodor Pál,
elnök.

Szentgyörgyi Lajos,
jegyző.

Egyleti mozgalmak.

Választmányi ülés 1885. július hó 25-én.

Tartott Szabó József alelnök elnöklete alatt, jelen voltak: Báró Bánffy Albert, Páll Sándor, Dr. Szentkirályi Ákos, Reich Albert, Szentgyörgyi Lajos, Tauffer Ferencz, Filep István, Nagy Lajos, Dr. Nagy Mór, Vörös Sándor, Dr. Hintz György e. pénztárnok és Gamauf Vilmos e. titkár.

172. A május 28-iki választmányi ülés jegyzőkönyve felolvastatván — a mainak hitelesítésére Páll Sándor, Szentgyörgyi Lajos és Tauffer Ferencz tagtársak kéretnek fel.

173. Egyleti pénztárnok betérjeszti a január—juniusi zárszámadást, mely — a kiállítási számla folytán — 3941 frt 18 krnyi az állatkiállítási szakosztály pénztárából fedezett deficitet mutat fel — tudomásul szolgál.

174. Az irodai szállás kibéreléséről szóló szerződés — jóváhagyatván levéltárra helyeztetik.

175. Gámán nyomda számlája az „Erdélyi Gazda“ félévi expedíciójáról — 63 frt 20 kr. utalványozva lett.

176. Potsa József tagtárs véleménye a kis-várdai gaz-

dakör dohánytermelési memorandumuma ügyében — köszönettel fogadtatván a t. körrel közlendő lesz.

177. Nagy-Szebeni hadparancsnokság 4285. sz. a. termény szállítási hirdetményeket küld — lapban kivonatosan közölve lett.

178. Ministerium 26478. sz. a. a kiadott állategészségügyi térkép megrendelését elvárja — az 5 frt megrendelési díj beküldetni fog.

179. Ministerium 29870. sz. alatt Dr. Mandelló Károly „Rück blick“ czimű közgazdasági munkáját küldi meg — köszönettel könyvtárra helyeztetett.

180. Ministerium 29600 sz. a. az állami állatorvosok székhelyeit tudatja — tudomásul szolgálván, ez alkalomból egy Kolozsvár városa területére felállítandó állatorvosi székhely fog kérelmeztetni.

181. Ministerium 30005. sz. a. az „Erdélyi Gazda“ 1000 frtnyi segélyét ugyan megadja; de azt a jövőre a tagok és előfizetők szaporodásától teszi függővé; valamint a költségvetés betérjesztését az eddigi módtól eltérőleg a bruttó tételek alapján kívánja — egyebekben köszönettel fogadtatván; a lap és költségvetés ügyének bővebb tárgyalása egy közelebbi választmányi ülésre tartatott fenn. Előzetesen egy javaslat kidolgozására a szerkesztő-bizottság: Dr. Berde Áron, Szabó Sámuel, Vörös Sándor és Gamauf Vilmos titkár és szerkesztő, és a költségvetési bizottság: Szabó József, Dávid Antal, Tóth Zsigmond és Dr. Hintz György e. pénztárnok — küldetik ki.

182. Borászati kormánybiztos tudatja, hogy San-Miniában október 15-én szőlőtörköly destilláló gépek kiállítása lesz — lapban közöltetett.

183. Országos bizottság 17553. sz. a. tudatja, hogy egyletünk a közelmúlt gyümölcs-kiállításon kiállítási nagy érmet nyert. — Örvendetes tudomásul szolgálván kertészeti szakosztályunk felkéretik, hogy az őszi gyümölcs-kiállítás ügyében minden lehető elkövessen hazai gyümölcsészetünk méltó bemutatására.

184. Országos bizottság az időleges állatkiállítások jury szabályzata értelmében felkér, hogy bírálóinkat 15 nap alatt kijelöljük — a tavaszi közgyűlésen történt megállapodás folytán kijelöltettek:

1. A tenyészmazha bírálatba: Duha Imre, Reich Albert, Dr. Szentkirályi Ákos, Szentpáli Ignác, gróf Wass Albert*) és gróf Lázár Jenő pöttag.

2. A tenyészsertés bírálatba: Szabó József, gróf Haller Jenő, Vörös Sándor és Horváth Bertalan pöttag.

3. A hizott sertések bírálatára: Sigmund Dezső,**) Zeyk József és Macskási Sámuel pöttag.

4. A hizott sertés mintakiállításra: Benigni Samu.

5. A lóbírálatba: Gróf Kornis Viktor, Gaál Gyula és báró Wesselényi Miklós pöttag.

*) A jury tagságot nem fogadván el, helyébe Tulogdi Sámuel jelöltetett ki.

***) A jury tagságról szintén lemondott, helyébe Balla Pál jelöltetett ki.

185. Országos gazd. egyesület meghívása az október 3-iki kongressusra. — Köszönettel fogadtatván, képviselőül felkértek: Báró Kemény Gábor elnök, Tisza László t. elnök, báró Jósika Sámuel alelnök, báró Bánffy Albert, báró Kemény János, Sigmond Dezső, gróf Bánffy Béla, dr. Berde Áron, báró Bánffy Ernő és a titkár.

186. Orsz. gazd. egyesület július 6-diki aratógép-verseny programja — lapban közöltetvén, titkár jelenti, hogy e versenyen Vörös és Szenkovich tagtársakkal együtt megjelent.

187. Orsz. gazd. egyesület a tagdíj és könyvkiadás illeték befizetésére szólít fel — 10 frt tagdíj és 6 frt 20 kr. könyvkiadói illeték utalványozva lett.

188. Marostordai gazd. egyesület 150. sz. a. ismételten felvilágosítást kér, hogy az általa megrendelt tér a kiállítási állványon nem lett e tényleg mások által elfoglalva — a tér pontosan fel fog mérteni és a t. társasággal a célból közöltetni, hogy követelésünk jogosultságáról teljes meggyőződést szerezhesen.

189. Baranyamegyei gazd. egyesület borászati viszonyainak leírását küldi — köszönettel könyvtárra helyeztetett.

190. Bihari Péter tanár „Közművelődés története“ című munkájára előfizetni kér — mint nem szakmánkbeli munkára az előfizetés mellőztetett.

191. Kolozsmonostori nyári félévi vizsgákra kiküldött tagok nevében Nagy Lajos jelenti, hogy úgy a tanárok, mint az ifjuság részéről a legnagyobb szorgalmat és igyekezetet tapasztalta — örvendetes tudomásul szolgál.

192. Elnök tudatja, hogy a választmány utólagos jóváhagyása reményében és az igazgatósági előterjesztés alapján a gróf Mikó-öztöndíjat Göllner Antal, a Bors-félet Govrik János monostori végzett hallgatóknak ítélte oda — helyeslő tudomásul szolgál.

193. Vörös Sándor igazgató, mint felkért előadó a kolozsmonostori alapítványi helyek betöltéséről referálván — választmány a javaslattal egybehangzóan úgy tanulmányi előmenetel, mint szegénységüknél fogva a következőket ajánlja: 1. Beke István, 2. Németh András, 3. Szabó Lajos, 4. Luczai József, 5. Hancz József, 6. Nagy Elemér és 7. Szabó Károly. Miután azonban a választmány tudomása szerint egy félév múlva egy alapítványi hely megürül, erre Kökösi Bartha Lászlót a sepsi-szt.-györgyi polgári iskola legkitünőbb növendékét kéri kinevezni, kit főispán Potsa József ur is a legmelegebb pártfogásra érdemesít.

194. Kolozsvári gazd. egyesület megalakulását tudatja, a lapot kedvezményi árban és az iroda használatát kéri — a lap példányonként 50 kr-ért akként adatik meg, hogy az czimszalagozás nélkül a nyomdában lesz átveendő; a helyiség pedig a titkári hivatalnál történt előleges bejelentés alapján a legnagyobb készséggel fog rendelkezésre bocsátatni.

Hitelesítik:

Tauffer Ferencz,

Páll Sándor,

Szentgyörgyi Lajos.

Szabó József,

egyleti alelnök.

Gamauf Vilmos,

egyleti titkár.

EGYVELEG.

— Meghívás. Az erdélyrészi okszerű méhészet-egyesület folyó sept. hó 5-én, szombaton délután 5 órakor belközép-utca 11. számú (Gr. Mikó-ház) szokott helyiségében ülést tart, melyen az illetékes tagok szíves megjelenését tiszteletteljesen kéri az egyesületi elnökség.

* * *

— Időleges kiállítások sorrendje. Tudvalevőleg a szőlő-kiállítás elválasztatott a nagy őszi gyümölcs- és zöldség-kiállítástól. Ez által az érdekelt közönség körében — a jelenségek után ítélve — zavar keletkezett az illető kiállítások határidejére nézve. E kiállítások sorrendje véglegesen a következőképen határozatott meg: A nemzetközi őszi szőlő-kiállítás szeptember 24 től október 4-ig fog megtartatni, a melyre a bejelentések határideje szeptember 10-én telik le. A nemzetközi nagy őszi gyümölcs- és zöldség-kiállítás október 15-től 31-ig fog megtartatni s erre a bejelentési határidő szeptember 15-én jár le. — A zavart az is növelte, hogy a sept. 10-ikén megnyíló virágkiállításon meg van engedve, hogy az akkor érő őszi gyümölcsök és zöldségek is kiállíthatók. E kiállítás azonban nem tévesztendő össze az október 15-én megnyíló nagy őszi gyümölcs-kiállítással. Mind a három kiállításra vonatkozólag bővebb felvilágosítást ad Molnár István csoportbiztos.

* * *

— Fölhívás. Az erdélyrészi okszerű méhészet-egyesület tisztelt tagjait az elnökség nevében tiszteletteljesen értesitem affelől, miszerint az alapszabályok értelmében — az egyesület tagjai közt kisorsoltatni szokott méhcsaládok, méhészeti eszközök és méhtermények kisorsolása ez évben a szeptember 5-én tartandó rendes igazg. választmányi ülésben fognak eszközöltetni.

Ebből folyólag, hivatalos tisztelettel kérem illető hátralekös ügytársainkat, szíveskedjenek e kötelességüknek annyival inkább eleget tenni, mivel a — körülbelül 20 kisorsolási tárgy elnyerhetése szerencséjében csak ez esetben részesülhetnek.

Kolozsvárt, 1885. aug. 22-én.

Szentgyörgyi Lajos,
egyleti főtitkár.

* * *

— Örvendetes hír. Irtuk volt annak idején, hogy a kolozsvári szőlő hegyek és belső szőlős kertek megvizsgálására Szentgyörgyi Lajos felkért szakértő munkatársunk és ifj. Pataki Sándor városi tanács-jegyző személyében bizottság küldetett ki. Biztosaink e — tizen négy napon átfolyton tartó — fáradsalmas munkát, tőlük megszokott lelkiismeretességgel teljesítve, aug. hó 12-én fejezték be, s a mint a városi tanácshoz tett jelentéseikből értesülünk, a filloxera vassatrix létezésének legcsekélyebb jelével sem találkoztak. Szerkesztőségünk ezen, három óva meg-megújuló örömhírben hisszük, hogy érdeklődő olvasóink is egyiránt osztoznak.

* * *

— A Poland-China sertés. Azon rendkívül magas árak folytán, melyeket a poland-china sertésekért követelnek, legelőször csakis egy kant hozattam ezelőtt három évvel, hogy személyes megfigyelés alapján győződjem meg arról, vajjon tényleg meg van-e ezen új fajtának az a jó tulajdonsága, hogy gyors fejlődés és kitűnő takarmányértékesítés tekintetében az összes fajtákat felülmulja.

Ez állatot egy yorkshire-kannal egy ölben etettem, s meggyőződtem, hogy a poland-chinánál a súly-szaporulat 22 %-kal volt nagyobb. Az ezen kan után tenyésztett félvér malaczkok az atyjuktól oly nagy mértékben örökölték a koránfejlődő alakot (sokkal inkább, mint a szint) s a vevők, kik kísérletet tettek, oly nagyon kaptak rajta, hogy azóta csakis poland-china kanok után tenyésztettek, s bevásárlásokat teszek egy tisztavéri törzs alapítására. Azt jelentették nekem, hogy az ily félvér malaczkok, intensiv tejhizlalás mellett hat hónapos korukban két mázsát nyomtak, s a közönséges hizlalás mellett 12 hónapos korukban 4 mázsát. A földolog az, hogy ezen eredményt egyéb fajtákhoz képest nagy takarmánymegtakarítással lehet elérni. Majdnem lehetetlen ezen állatokat a tenyésztésre alkalmas kondícióban tartani, a legsoványabb etetés mellett is — koplaltatni természetesen nem szabad — oly kövérek és szélesek lesznek, mint másutt a hizlalt állatok. Ugyanezen tapasztalataimat, egy másik gazdatársam is megerősíti. Az illető berkshire és poland-chinafélvér sertéseket egyforma takarmánymennyiséggel tartott, s konstataálta, hogy az utóbbiak jól meghiztak, holott az előbbieket soványan maradtak. A kocsák 1—16 malaczkot ellenek. A hentesre nézve igen előnyös ezen állatok alakja, mert a kevésbé értékes részeket ugyszólván kitenyészítették belőlük. Lábaik kurták, a sonkák egészen a térdig lenyulnak, fejük kicsiny, testük a fejtől a fark tövéig egyenes vonalban, s hengeralakban nyulik el. Azonban, miután testsúlyuk oly rendkívül gyorsan fejlődik, ügyelni kell arra is, hogy az állatok finom csontjait lehetőleg erősítsük, s ezért pörkölt és összetört csontot, krétát stb., valamint minden 14 napban egy adag csudasót kell nekik adni, hogy megakadályozzuk a lábak elgörbülését. A tulfinom csontok folytán a közönséges fogyasztásra a poland-china félvér alkalmasabbnak látszik, mint a telivér. Mindkettőjük husa megfelel a yorkshirének, s egyáltalán inkább, mint zsír-sertések. Z. I. (G. K.)

* * *

— Gözekével való próbaszántás az országos gazdasági egyesület pártfogása alatt, Budapest közelében Budafok (Promontor) mellett 1885. szeptember 5., 6. és 7-dik napján. Albrecht főherczeg ő császári és királyi Fensége Osztrák-Sziléziában fekvő uradalmának kamara igazgatósága folyó évi szeptember 5. 6. és 7-én a főherczegi tescheni kamara-uradalom ustroni gépgyárában készült gözekével próbaszántást rendez. A próbaszántás a budafoki (promontori) határban, közvetlenül a Duna partján, a Nádorkert és Albertfalva között, Légrády Károly ur birtokán tartatik. Ezen próbaszántásnál egy 14 löerejű kettős mozdony rendszerű gözkekekészlet fog a hozzá tartozó eszközökkel dolgozni. A főherczegi kamara-ura-

dalom igazgatósága az országos kiállítás nemzetközi osztályában egy ily 14 löerejű készleten kívül még egy 20 löerejű kettős mozdony gözékét is állított ki. — A próbaszántás tere a fővárosból vagy vasuton a déli vasut Promontor állomásáról mintegy 15 percnyi gyaloglással, vagy a közönség kényelmére a sárosfürdői esavargözös (vámház, sárosfürdői átkeles) állomásától szakadatlanul közlekedő társaskocsikkal érhető el.

Üzleti szemle.

Marha- és sertésvásárok jegyzései.

Budapesti marhavásár aug. 27-én. Összes felhajtás 3488 db. nagy és apró marha. — Ebből eladatott 55 db. bika, 1365 db ökör, 982 db vágó tehén, 250 db fejős tehén, 169 db. bival, 446 db. borju, — db. bárány, — db. juh. Árak: bika darabonként 90—140 frt, ökör páronként 220—350 frt, vágó tehén páronként 140—205 frt, fejős tehén darabonként 80—185 frt, bival páronként 130—190 frt, borju darabonként 18—42 frt, bárány páronként — — forint, juh páronként 12—18 frt. Húsarak 100 kilonként: ökörhús 50—55 frt, tehénhús 46—50 frt, borjuhús 44—49 frt,*) bivalhús 42—46 frt.

Pozsonyi marhavásár august. 31-én. Összes felhajtás 1529 darab, és pedig 1391 darab magyar, — darab lengyel és 138 darab német fajta. Árak 100 kilonként: magyar hizó 56—63 frt, lengyel — — frt, német 60—64 frt, tehén 50—56 frt, bika 51—57 frt, bival — — frt.

Bécsi marhavásár august. 31-én. Összes felhajtás 2146 drb és pedig 536 drb. magyar, 752 drb. lengyel és 858 drb. német fajta. Árak 100 kilonként: magyar hizó 56—63 frt, lengyel 56—61½ frt, német 56—63 frt, tehén — — frt, bika — — frt, bival — — frt.

Kőbányai sertésvásár august. 28-án. (Az első magyar sertéshizlalo és kölcsönelőlemező részvénytársaság jelentése.) A hivatalosan is már megerősített azon hír, hogy Németország Ausztria-Magyarországból a sertések bevitelét f. év szeptember 1-vel ismét megengedi, az üzleti haugulatra kedvező hatása volt és ezen hír következtében tett jelentékeny elővásárlások azt élénkítették és az árak tetemes emelkedését okozták, úgy, hogy hétzárlattal jegyzett árakon nem lehetett vásárolni.

Heti átlagárak: magyar vál. áru 260—320 klgr. nehéz 46—47 krral, 180—240 klgr. nehezek 47—48 kr. Öreg 300 klgr. túli nehéz 44—45 kr, vidéki sertés 45—46 kr, könnyű — kr. Transitóban: szerbiai 42—46 kr., románia 42—46 kr, tüskés — krral tiszta kilogrammonkint. Összes felhajtás: 10956 darab, összes elhajtás 6972 drb.

Bécsi sertésvásár aug. 25-én. Összes felhajtás 6628 drb. és pedig — drb. nehéz, — drb. középnehéz és — drb. süldő. Árak 100 kilonként: nehéz 40—40½ frt, középnehéz 37—39 frt, süldő 37—44 frt; szalonna és zsír — — frt.

*) Tiszta súly.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Kivánatra árlapok és költségvetések bérmentve küldetnek.

Üzlet nagybirtás és vízművészeti kellékek tárlata.

Szerelő-műhely vízvezetékek kifűk s berendezéséire.

(1.) Tetemesen leszállított gyári árák mellett. (35—52.)

Eladó Tinók.

A fogarasi kir. álladalmi ménesbirtokon 187 drb. 2½ éves (harmadfü) tinó eladó. Venni szándékozók akár személyesen, akár levélben a ménesbirtok igazgatóságánál Fogarason (Erdély) jelentkezhetnek. Vasuton érkező vevők a homoródi állomáson szállnak ki, honnan az igazgatóságnál előlegesen bejelentendő napon uradalmi fogaton szállíttatnak a tinók tartózkodási helyére, hol azok megszemlélhetők, s esetleg a vétel végérvényesíthető.

A fogarasi m. kir. ménesbirtok igazgatósága.
(15.) (2—6)

A magyar gazdatisztek és erdészek segélyegyesülete

ajánlja a t. cz. földbirtokos és bérlő uraknak állás-közvetítő-osztályánál bejelentett tagjait elhelyezésre. Az ez ügyben való felvilágosítások díjmentesek. Ügyvezetői iroda: Budapest, papnövelde-utca 6. szám alatt.

(35—52.) (3.) Krocsák G. Emil, e. ügyvezető.

PIACZI ÁRAK.

A heti vásár		Gabona mérték	tisztá buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	török-buza	100 kilo		1 köb-meter tűzifa	1 kilo marhahús	
helye	napja								széna	szalma			
k r a j e z á r o k b a n													
Bécs	augustus	29	metermázsa	780	—	660	700	670	635	—	—	—	—
Budapest	augustus	29	"	730	—	610	660	610	570	—	—	—	—
Balázsfalva	augustus	6	hektoliter	425	350	325	—	250	350	300	—	280	40
Brassó	augustus	28	"	620	340	320	370	150	350	355	230	240	40
Deés	augustus	25	"	620	580	480	—	240	460	680	280	320	23
Gyula-Fehérvár	augustus	29	"	575	475	425	—	225	440	450	116	260	46
Kézdi-Vásárhely	augustus	27	"	600	500	380	300	180	440	330	100	260	32
Kolozsvár	augustus	27	metermázsa	700	—	520	—	475	540	450	150	300	44
Maros-Vásárhely	augustus	13	metermázsa	610	—	400	320	200	460	330	100	280	32
Nagy-Szeben	augustus	28	hektoliter	490	370	330	350	180	410	200	140	325	40—46
Nagy-Várad	augustus	25	"	468	390	358	258	200	430	450	150	350	48
Sepsi-Szent-György	augustus	31	"	580	500	380	230	140	360	300	120	150	36
Szász-Régen	augustus	27	"	600	420	400	—	300	420	580	300	240	36
Torda	augustus	22	"	500	400	350	300	225	375	300	20	250	40

Nyomatott Gámán János örökösénél, közép-utca Minorita-épület.